

la seva Fundació. És un fet que permet d'assenyalar-lo per tal que s'extengui el mecenatge en favor del nostre Patrimoni Cultural.

JORDI BONET I ARMENGOL

EULÀLIA JARDÍ (dir. i Coord), *Moble Català*. — Exposició Palau Robert, 21 de febrer-25 d'abril de 1994. — Electa i Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. — Barcelona, 1994. — 428 pàgs. amb figs. il. b/n i color (30x21cms).

El llibre que motiva aquestes notes, és el catàleg de l'exposició que se celebra al Palau Robert del 21 de febrer al 24 d'abril de 1994. És una obra en format foli de 428 planes, que s'estructura en les següents parts: pròleg, presentació, estudis del moble català, catàleg documental de les peces exposades, recreacions literàries, i un apartat d'annexes (quadre tipològic, glossari, i bibliografia).

Una exposició amb una caràcter de recopilació i d'estudi de l'evolució del moble català, que enllaça amb una important tradició d'exposicions i certamens per a llur difusió i promoció. Pensem en les exposicions, de 1888 Exposició Internacional, 1923 "Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors", 1925 a París "Exposició d'Arts Decoratives", 1929 a Barcelona "Exposició d'Artistes Reunits"; i tot un seguit d'exposicions, fins arribar als nostres dies.

El pròleg està redactat pel President de la Generalitat, el senyor Jordi Pujol. I el Director General del Patrimoni Cultural, doctor Eduard Carbonell, en la presentació fa un reconeixement a la figura de Josep Mainar, i els seus treballs i estudis en pro de la dignificació i difusió del mobiliari català, al mateix temps que ens expressa la intenció que l'exposició i el catàleg ofereixin una visió de conjunt.

A aquesta fita, es consagren les dues parts centrals de l'obra: Estudis del Moble Català i el Catàleg Documental.

En la primera part els autors són: A. Marí, J. Barrachina, B. Bassegoda, R.M. Creixell, J.R. Triadó, M. Piera, V. Maestre, T.M. Sala, J. Barcons, J. Capella i Q. Larrea. Aporten una visió des del moble gòtic fins els anys trenta del nostre segle.

Aquests articles analitzen els diferents períodes del moble català, i cadascun amb una òptica pròpia que dicta l'època i la línia de l'autor. Emperò hi ha uns factors comuns que confereixen continuïtat, i unitat al seu conjunt. Aquests són: fonts per l'estudi, el coneixement que avui en tenim, els seus trets característics i la seva contextualització en els corrents artístics europeus, i la bibliografia auxiliar.

El conjunt d'estudis es complementen amb el catàleg documental (en alguns casos com en Jaume Barrachina o Vicente Maestre utilitzen com exemples peces del catàleg de l'exposició). És a través d'aquesta interrelació que s'aconsegueix una visió molt més completa.

En el catàleg documental s'ofereix una fitxa i el comentari artístic de cadascun dels 123 mobles exposats. Cada fitxa es divideix en els següents apartats:

tipologia, autor, materials emprats, mesures físiques, cronologia i procedència. Segueix l'anàlisi de cada peça i una bibliografia final. Cadascuna ha tingut la participació dels autors que s'han considerat adients en la seva anàlisi. I aquests són: C. Llaras, J. Barrachina, X. Company, J. Tarragona, A. Soler, J. Pascual, E. Pascual, M.A. Escudero, M. González, M.R. Teres, N. de Dalmases, R. Alcoy, M.S. Gros, J. Garriga, M. Mirambell, J. Ainaud, R.M. Creixell, C. Castellanos, J. Calderer, M. Trallero, A. Gou, R. Batlle, M. Gil, G. Goula, M. Carbonell, V. Coll, M. Gassó i E. Jardí, E. Serraplanas, A. de Sandoval i A. Ramon, M. Piera, J. Bassegoda i Nonell, F. López, J. Subirachs, R. Ll. Sarabia, F. Fontbona, M.T. Díaz i J. Verdager, V. Maestre, T. M. Sala, P. Vélez, C. Mendoza, M. Freixa, F. Miralles, M. Mainar, I. Campi, B. Bassegoda, J. Capella i Q. Larrea, M. T. Guasch. Un conjunt tant nombros de col·laboradors permet diferents visions i matissos que contribueixen a enriquir notablement l'obra.

Totes les peces són destacables, ja sia per la seva bellesa, singularitat, o perquè ens albiren una nova tendència, etc. però deixeu-me assenyalar alguns exemples, tot i que aquest no és l'objecte del present escrit. La peça n. 1, arqueta de la primera meitat del segle XIV, que es conserva al Museu Episcopal de Vic, conjuntament amb la n. 2, ens mostren una decoració molt característica. La peça n. 26 cadira plegadissa i desmontable a cavall dels segles XV i XVI, exemplar certament singular. La peça n. 39, taula escriptori de tombants del segle XVII al XVIII, combinant influències franceses — estil Lluís XIV — i elements autoctons. La peça n. 48, calaixera de la segona meitat del segle XVIII, a on la sinuositat de les formes, el joc de l'acabament de les formes, confereixen una elegància i una perfecció destacables. La peça n. 87, escriptori de l'any 1911 provinent del dormitori de l'arquitecte gironí Rafael Masó, és un moble d'una senzillesa, originalitat, i elegància de formes notables. La peça n. 90, secreter, obra de l'ebenista Santiago Marco, inscrit dins la tendència de l'Art Decó, destaca per la superfície plana, i la decoració original, tant pel que fa a la meitat superior de la porta, com a les seves calaixeres, utilitzant intel·ligentment diferents materials. No cal dir que aquesta selecció està molt influïda i determinada pel gust personal.

Altres apartats de l'obra, són les recreacions d'escriptors de reconegut prestigi que aporten un element literari al llibre. I en darrer terme l'annexe amb un quadre tipològic, un vocabulari bàsic del moble antic, i una bibliografia.

Un llibre, i una exposició que abracen un període cronològic tant extens, del segle XIV als nostres dies, requereixen una selecció rigorosa i representativa; així com un esforç per no perdre l'exhaustivitat de l'anàlisi que requereix cada peça, el que és mèrit d'aquesta obra. Aquest llibre depassa amb molt les funcions d'un catàleg; i complementa la bibliografia existent, de la qual l'obra de J. Mainar constitueix el repertori més important. I esdevé una eina molt útil pel seu millor coneixement i difusió, convertint-se en obra de consulta obligada pels estudiosos d'aquest univers que es "el moble català".

J. TORNER I PLANELL